

ივლისი

ბაქთონი ღირს			
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუკრა.

გაზეთის დასაყვებად და გერმანულად დასაყვებად და უნდა მიჰყარონ: თითონ რედქციას, ანაღ-ბუკოვის ქუჩაზედ, სახლი № 9, ბ. ხილდველის საცხოვროს, გ. ლოვინის პრესსეზე, ცენტრალურსა და გრენოვის წიგნების მაღაზიას.
 უსი განცხადება: ჩვეულებრივი სტრუქტორი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი

საპალიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1887 წელიწადი

შინაზისი: ტელისი, 1 ივლისი.— ახალი ამბავი. — წერილები: სოფ. წინამძღვრობის-გარის სამკურსო სკოლა. — ნარკვევი. — რუსეთი. — უსტოპოტი. — ქვირილი ამბავი. — გასართობი. — დეკუმა. — საკალენდარი ცნობანი. — სკოლის ცნობანი და განცხადებანი.

ფედეტოზი: ლესას დღეობი (სა-თარგმანი მოთხრობა), ორნაწისა.

ტელისი, 2 ივლისი

არა გვგონია სხვაგან სადმე იყო ისეთი ქვეყანა, საცა ადამიანის პატიონება და ნამუსი ისე წინ-დაუხედავად, ტუტული-გონიერად იდგნებოდა, როგორც ჩვენში. ჩვენი ფიქრით-კი ადამიანს, კაცს თუ ქალს, პატიონების და ნამუსის მეტი სხვა უძვირფასესი არა აქვს—რა გასაფრთხილებელი და წმინდად შესასახვი. ადამიანი ადამიანად მართლა პატიონებით და ნამუსითა და ვინც ეს იცის, იმი-სათვის შეუძლება ან ერთისა და ან მეორისა ყოველს დასაჯისზედ უმძიმესა, ყოველს მშუბარებაზედ უდიდესი მშუბარება.

თუცა ესეა, მაგრამ, ჩვენმა სა-მშუბაროდ, ჩვენში-კი არაფრად მი-ანიათ ჩირქის მოცხობა და წა-წემა და სხვისი პატიონებისა და ნამუსისა. ამისთანა უკადრისი საქ-ციელს არსად არ ვერადგები და სავსე ამას გუგავთ, არამც თუ მე-საფერის სხვისი-წყრომით აფვი-ჭურვებით ხოლმე, არამედ მცირე ოდენადაც არ შევირთო წარსულს. პირ-იქით, ზოგჯერ თითქო საქ-ციელს ვუწოდებთ, ვიძახებ: უკ, რა დაზიანებად გამოვიდნა ამ კაცმა ის კაცისა; ასეთი ყოველ და-წია, რომ მენი მოწონებულა.

ამისთანა საქციელს არ ვერადე-ბით არც შინა, არც გარედ, არც ერთსაც და მეორესაც სხელი გა-საქციელად და არც გრძობად, არც საზოგადოებაში, არც ცალკე. რა-ც ეს ამისთანა უკადრისი საქციე-ლი აშკარა და პირდაპირ ზედ-მოსუელია, მაშინ ამის მოძიქვს ცოტადენი ნიშან-წყალი ადამი-ანობისა კიდევ შეიძლება ვუკუდის-ხმით, იმიტომ-რომ არ იქნება ისიც არ გამოყოფილია რაიმე გან-საცხდელსა ამკარად გაუპატიურე-ბულის კაცისაგან. მაშასადამე, იგი-კი რაიმეს უნდა ჰქონდეს და რა-ი გაკადნიერდა უკადრისი ქცევის-ათვის, სჩანს სძლია შიშსა და გან-საცხდელს გულ-და-გულ უხედავ. პირდაპირ ზედ მოსუელი ავსა-ი იმოდენად საზიზღარი არ არის, რამოდენადაც უხედავად იქნება ცა-ცა. იმიტომ-რომ ამისთანა ავსა-ი იმოდენად იძუტებს თავის-თავსა, რამოდენადაც გამოპეტებული ჰქავს თავისი მოპირდაპირე; აქ მართლა გამოჩვენება თავდები მისის გადარ-ჩენისა. ქიზი-და-ცა-ცა-კი მალეული მტრისა, მისი ანგარიში იმასეა გე-ბული, რომ მეპარჯება თუ მემა-რცხება, მე თვითან არ დასაქლ-დებ არაო, მე-კი შემძილიან ვავო, თუ მეპარჯება და ის-კი მე ვერს მავნებს, თუ მეპარცხაო.

ქურდავაცეცხვად უარსნი არიან ისინი, ვინც იმოდენად ხელს იფე-კენ თავზედ, რომ ცილის-წყობები, ხმების დაყრით ჩუმად და იდუმ-ლად უღადავენ თვის მოპირის-პირეს პატიონებისა და ნამუსის-რა-კი ჯავრი ვისზედმე ჩაიდეს გულ-ში, მაშინ იმითთვის მოსარიდე-ბული ადარა არის-რა: კაცია, თუ ქ-ელი არ მოერიდებინა, რომ ყოველ-

გვარი ღაფი თავს გადასხან და ერთსაც და მეორესაც სხელი გა-საქციელად, სხელი დაუძინა. ესეთი საზიზღარი საქციელი მაშინ უფ-რო საზიზღარი და, როცა ნიშნად ამოდებულის დედა-კაცი. მამა-კაცი ასე თუ ისე შემძლეულია ცილის მშობებულის არ მარაფდეს ჰუდუ-ილს შეტუდის და პირდაპირ ჰუდუ-ის რა ქმნას ამის არ შემძლეულმა უდობა-დედა-კაცმა! უსამართლო-დ, ცილის-წყობით გაუპატიურებულ-მა გარძობამ დედა-კაცის დირსე-ბისამ სად და რა-ი ეძიოს თვისი მსჯავრი, თვისი გამაფიფელი! აქ ნამუსის მპარჯი ყოველ შიშს ვა-რედ არის, ყოველს განსაცხდელს აცილებულია და მით არის იგი უფრო ბილწი და მამასადამე უფ-რო საზიზღარი.

ყოველივე ეს გვათქვინა ერთმა შემძრწუნებულმა ამავესა, რომ მძალსუ, ჩვენდა სამშუბაროდ, ჩვენს „ივერიანს“ ადელი უჭირია. ჩვენ მოკვივდა ერთი მოთხრობისათვის რადაც წერილი, საცა თურმე ჩა-მოთვლილსა ზოგიერთი ამბავი ერთის ხელ-ნაწერის სასცილადამ ამოდებულა. ჩვენ ვერ მივუხვდით ამ მოთხრობის აზრსა და რადავ-ნაც თვითან მოთხრობა ცოტად თუ ბევრად დირსად ვცხნით დაბე-ჭვდისა, თავგეჭვად და ამ სხით ერთს საზიზღარს ციანდამ ჩვენ, ჩვენსა უწებურად, მონაწილეობა მივიდეთ. თუცა არ ცოდანა არ ცოდავს, მაგრამ მაინც დიდად შე-მაშუბრებელია, რა-კი შევიტეოთ რა-ზედ არის ამენებული იგი მოთხ-რობა.

ჩვენ, ვიმეორებთ, ვერ მივუხვ-დით შინაგანს აზრს მოთხრობისას

და იქ-კი, საიდაც გამოგზავნილი იყო იგი მოთხრობა, ყველანი მი-მხვდნარს, რაც ამბავია: თურმე ნუ იტყვი, სადმეხით თუ პატრიარქი გატანდათ ნიშნად ამოდებულნი, ჯავრის ამოსაყრელი გვამნი—და ამით ხელნაწერად გავრცელებულ სასცილდისათვის განხეთი გამოტე-რებულ სიტყვით ცოტად თუ ბევ-რად გვა გატანდა.

„ივერია“ როგორც ჭირს ერი-დება ამისთან საქციელს, ძლიერ ჰყურთხილობს, მაგრამ რას იზამთ, როცა ავს-უნებობს, უკადრისად ქცე-ვის ამდენი სადაღავები აქვს, ამდენი ფარული გზები მომსახურავდ. რედაქციას სწორედ გულთ-მისნო-ბა უნდა ჰქონდეს მომადიდებელი, რომ ამ შემთხვევაში უნებური შე-ცვლია არ მოუკრდეს და უსწრა-ხელად დაწამული არ გაეროს.

გულით ვუწებარი, რომ ესე მო-ცხად „ივერისა“, მაგრამ ესეც-კი ვი-ცნით, რომ ჩვენი მშუბარება გრ-ზობად გაუპატიურებულის გულის სა-ცხვდის გერ ვაგნებებს: ეს ცხვ-ცხვდილ მეტად მშავია და დიდხანს გაუტრიალებელი მისთვის, ვინც იცის რა დიდი სასურჯავ ადამიანისთვის სიფიქსე პატიონებისა და სიწმინ-დე ნამუსისა.

ახალი ამბავი

ჩვენი რედაქციას მოუვიდა წი-ნადღება სამხრეთი კომიტეტის: რადანაც არა გეგას ცნობანი დრო-გამოშებით გამოცემათა გავრცე-ლბა ხალხში, ძირედ დავადადებთ „შეგავცემთა რიტეი ხელის-

მოამწერია, რადანაც დაბეჭდილის ნიშნებისა და სხვანი. ეს ფრად სა-ქიოთა ცნობანი უნდა გამოგზავნოთ მკითხველს დასაწყისში.

ჩვენმა რედაქციამ უკვე გავუზავნა მოთხრობილი ცნობანი.

* 1 ივლისს სახალისი ქუჩაზე მოხდა შემდეგი ამბავი: ზელტრის-წყლის მზიდველმა ჩამოიღო ეტლი-რამ სიფრია და უნდა შეეცაზა მა-ლაზიაში. უცებ ბულისავან ცასელ სი-ფრია, ავარდა შუშის ნატეხი და მა-ხვდა შუშის შიგ თვალში და თვალ-გაფუქვად საშინლად. დასაჩვენებელი მუშა წაიყენეს სამკურნალოში, სა-დაც გავრცესეს თვლი. მაგრამ შე-კრით კი ვერ შეუყრეს ქრილობა, რადან ექიმი აღარ იყო სამკურნა-ლოში და ამიტომ ავადმკურნა წაიყენეს ექიმის სახლში.

* ჩვენ მივიღეთ მოსკოვში და-ბეჭდილი წიგნი რუსეთის ენაზე ამ სათაურით: „ლესასწულთა ორ-მოც-დათაის წლის ოქტომბრისა ნ. ო. ცხვცხდის გერ ვაგნებებს: ეს ცხვ-ცხვდილ მეტად მშავია და დიდხანს გაუტრიალებელი მისთვის, ვინც იცის რა დიდი სასურჯავ ადამიანისთვის მილოცის წილობებს, ღებმებს და წარმოთქმულს სიტყვებსა.

* წელს ერენის გინაზიაში, რო-გორც გეგავიძინებს ჩვენი კორეს-პონდენტი, კარავდ გაუთავებია სწუ-ლა მასქით გრეგორის ძეს დამაზა-შვილსა და ოქროს მერლად მიუღია.

* შორაზის მავრილამ გვეწერს, რომ ჰიათურის მახლობლად, სადაც ქვა-გუნდს ახვეია მრავალ მხარისა და რუჯლის ხალხი, ვანდელა ამ ერთის კვირის განმავლობაში რადაც სწუ-

და შისწავლის კაცმა მათმეტაკე, ეკვი არ არის, რომ „ორჯელ-ორი —ოთხია“.

არ ვიცი, რაზედ იხებულა ვერ-დანი, მათმეტაკეზედ თუ გულიანზედ, ხოლო გულია წამოყრთლად და სი-ნორო ჩილესტამეც დროთა ისარგე-ბულად სიტყვა ისეთი საგანზედ ჩა-მოვლო, რაც უფრო ვასავები იყო იმისთვის. დაიწყო წაწერა ჩემს ბე-ზედ, რომ ბარბაროსთანა და ნა-დარ-ხალხთან მიდის ცულერ საცხოვ-რებლად, ისეთს ქვეყანაში, რომლის სახელს-კი მხელდა მომავალში.

ტულისი, ტულისი,—გაგებრა-დ გულისს, რადან შემსხვევა ჰქო-და თავისი სწავლა გამოიჩინა და ლაზარე დეწყო კობილასა, ოქ-როს-მაცტელსან ერისა, არგანა-ცტესა, იზონსა და მედუნე, თუ ესა-და-ეს სწავლულ, ან ისა-და-ის მეც-ნიერი წილობის ამბობს ამ ქვეყანაზედ. პრაფესორისათვის უნდადა დაწე-ნებინა თავისი სწავლა და პრაფე-სორი-კი, როგორც ეტყობოდა, ძალიან არ თანუგრძობდა გულისს. გუ-ლიამ ბოლოს მითოლოგიას თავი

ვალესტონი

ელენა დლიური

(შედეგი*)

ორშაბათი, 7 ივნისი, საღამო.

გვანი, სინორა ჩილესტა ელდე-ბული იყო, რომ შეგვკობინებინა ჩემ-თვის, ყველა მდებარეობაში მარტო მე ეკამ შინ პურსა, სინორა ჩილესტა-თან, და ღლეს-კი იყვანა ერთად ისა-უშმა პრაფესორ ჩერდანიამც. რო-გორც მიიხრებს, პრაფესორი დღეი-დან სადღის შინა სკამს ხოლმე იმ-დრომდელ, ვიდრე ვენციკაში ხოლმე მდებარეობდა.

სინორა ჩილესტა იმის გამო, რომ პრაფესორი შინა სკამს ხოლმე პურ-საო, ძალიან განაზრებული იყო და ცას ვწერდა.

— ძლიერ დაეყოლოყო, — ამბობ-და ჩილესტა და თან წინანს საქმელს ასხამდა: — ძლიერ დაეყოლო ჩენი პრაფესორი, რომ სასტუმროებში პუ-

რის ქამას შინ ეკამა ხოლმე სალი-ლი. არ დამეთხმებოდა, დღეს რომ არ მიიწერია, რომ ვი თუ ხოლმე უმგებელსა... ჩემთვის-კი, სწორე გით-ხრათ, ჯერ ერთი დიდი პატივის-ცე-მა და ამას გარდა სასამიონოც არის. აი, ის-კი (სინორა ჩილესტამ პოლ-კოვნიკის ოთახისაკენ მიიშვარა ხელი) ეწმაკება ზილან, რაც უნდა მოუვი-დეს, რა მინდალდება... ქვეყნის თვალ-მარჯობელი რომ წინ დამიწიოს, მა-შინ-კი უფს არ შემოვადგებინებ ჩემს სახლში და ჩემს სულთანად არ დღესემა. საშინლე გეუფიანია კაცია და სულ ერთავდ იგინება და ილი-ანძობა... აი, ჩვენი პრაფესორი-კი, ეს კაცი მარგალიტა, უში შევიქმე-ვა... ისე ვუყურებ, როგორც ჩემს ნა-თესვლას...

— გამაღებთ სინორა... ბუტ-მეტებდა პრაფესორი და ცდილობდა როგორმე დაეწებებინა ჩილესტა. სინორა ჩილესტად დაიმოწმა მე, დაიძომა თავის მძისუღლი, რომელიც სწორად მოდიოდა ჩვენსა სადღის და დღეს ვანებდ პოეზია სინორა ჩილესტას, რადან პრაფესორი ჩვენ-თან სკამდა პურსა.

— აი ცენცი იტყვიანო, ამბობდა სინორა ჩილესტა: — რომ როცა თქვენ აქ არა ხართ, მაშინაც თქვენს ქება-ში ვარო.

მე არ მიყვარს პირში ქება და ამი-ტომ ჩემდ ვიყავი. მაგრამ ჩილესტას მძისუღლმა, გულია სერენი-კი დი-დი სიტყვა-წულიანობა და მჭერ-მჭე-ტეულება გამოიჩინა; ცერსა სცემდა თავის მამიდას სიტყვებს და თითონაც უმატებდა: „შემწებერი კაცია პრაფე-სორი... დიჯი, წინარი, ისეთი კა-კი, რომელზედაც ყველანი სიყუთსა ჰლანარაკობენ და რომლის მოაქუ-რავიც არაფერ არ არის ქვეყნის ძირ-ზედ“...

ვერდანს სცხვნიდა ამ ქება-დღე-ბის გამო; აღბად სინორა ჩილესტამ შეაშინა ესა, რადან მძისუღლს ანიშ-ნა ხელით—დაწუღო. გულიამ შერ-ცხვნილი თავი ჩაღუნა, თვლები ძირს დაიღო და წყინის ქამას მიჰყო ხე-ლი.

გულია სერენი ერთის საყმაწვილ-სასწავლებლის უფარისა, ჩემის წნი-საა, შვანი, ახალგაზრდა, და ამას გარდა არც სილამაზით არის დასაწე-

ნარი. კარგი რამ არის, როცა შინა-უ-რუმბად და უცხოებთან-კი კვენა, კე-რულია და პრანკიანობა უყვარს, სა-ზოგადო სენია: ცდილობთ, რაცა ვართ, იმაზე უკეთესაც ვაჩვენოთ ყე-ვლის ჩვენი თავი.

ჩემის აზრით, გულიამ არ იცის, როგორ მოაწონოს კაცს თავი, თუმ-ცა ყველა თავის ახალი ნაწივნთ შეეს-ყმასილა-კაცი ხელში ჩაიგდოს. აღ-რევე ნაწყალი აქვს, რომელ სიტყვს როგორ ვიტყვი, თავს როგორ ვა-ვიქმე, როგორ ვაიღებოვებო; ყე-ვლას თავს აწონებს თავის ცოდნით და სწავლით. დღეს გამოაცხადა, რომ ქვეყანაზედ სწავლავდ კარგი არაფე-რია და დღის სიამოვნებით შეეს-წავლილი, მაგალითად, მათმეტაკეს... ეს სწავლა ქლისათვის რომ მეტად საძიბო არ იყოსო. ხოლო უმეველია, თქმა არ უნდა...

პრაფესორმა, რომელიც აქამდე ჩემდ იჯდა, სიტყვა არ გაათავებია ან გარძობაში მოსულს გულიან და სიტყვა...

— ოჰ, სინორა, რამდენიც უნ-

* იხ. ივერია № 132 და 133.

დას დასამსახურებლად. უკვე ერთი ამ სკოლა-
დას, მის წარმტყუნას, მას სიკეთეს და
გვეყვინს, როგორ უნდა ეს ამოღება სპე-
ციალურ მისწრაფებას მართოს ერთი თავგანთავადე-
ბული კაცისა, როგორ ასწავლოს ერთადე-
ერთა კაცს და როგორ ქაოლოდის შესე-
რებას სწავლისა და სწავლისა
თვის მისა, რომელიც თითოთი ამ უს-
განო მიაღწევს სწავლისა სამსახურადე-
დი შესაძლებს და ვაშაბიანი არა აქვს და
მადარბა მართა გულისა და უსადა აქვს
მისადალეულად სიყვარული ჭკუისა, სიყ-
ვარული სასარგებლო და გამოსადეგის
საქმისა, სამკაცლოთა სკოლისა და სკო-
ლისა შექმნაობა გონის მოსურებას და თავდა-
სხედლების უსწავლოდა. მართა მის-
თანს კაცს უსაქმიანს სასოგადო საქმე
თავს საკეთარ საქმედ განხილავს და მისი
პედინირად მსჯელობას თვის საკეთარ
პედინირად მიახლოებს.

გრ. ფონიელი

ნარკვევი

(ფურცელ-დაჯგუფებაში)

ადამიანი დიდი ხანის გამუდმებით
იბრძვის ბუნების საწინააღმდეგო
ძალის დასამორჩილებლად და ამ
მხრივ ადამიანის ცოდნაზე ბევრიც
განკითხვა სიყვარულითა სსარგებელ-
დადე. დღევანდელი მიყვინირება
და: სატენიერო ცოდნამ დაიმორჩი-
ლა ზღვაც და ხელოვნება, დრო-
ცმიც და მანძილიცა, მთაც და
ბარიცა, ჰეირიცა და ქარციცა. ვინ
მოთიქვრება, მაგალითად, რომ
შიდიდობა განისწავლულის ზღვის
ზღირთიბეც დასტერება და დამოშ-
მინო და გაათრებული ქარტენი-
ლი, რომელიც უზადაც ზღვაზე
სამინეროს ედგება და ფურთენ-
სა, უმრეულოცა გაჭადა.

რა ღონის-ბეჭა განა ის ღონის-ბე-
ჭა, რომლის შექმნილობაც შეიძლება ანე-
ლი სსარგებლობაში შეიძლება ჩადონის ადა-
მიანობა, ვინაიდან განუთი "HOMO" და
დასესხ მასხეს იძლევა: მიყვინირება
დამტყიც, რომ ზღირთიბის დასაშაშ-
ნებლად ზღვაც ბევრ გავრო სსარგებელ-
და მათ შორის ერთად მტყიდ უგებრო.
ეს საშუალება არის უთი. რომელიც
უნდა ჰქონდეს გემს და ქარისა და ფურ-
თისის დროს ანსადაც ზღვაში განგებ
ამისთვის მოწყობილის ჰურჭლიდამა.

ლი თქვენს ძმს ჰქონ ვადაურა და
აღარ აპირებს თქვენს დაბარებას.
ხომ ხედათ—წერილი აღარ მოგწე-
რათ.

— ჯერ ასე ჩქარა ვერ მოვიდოდ
წერილი— უფასურებ მე:— ვერაფერს
მდგომარებაში ვიჭებოდი, ვე რომ
მარალი ყოფილიყო... როცა კაცს
რაიმე საქმედ ვადაწვევებოდა აქვს,
ვევალვდ კარგი ის იქნება, რომ რაც
შეიძლება ჩქარა აასრულოს თავისი
გარდაწვევტილება.

— ძალიან ვინდა, რომ თავი და-
გენებოდი და ამიტომ ვეინებოდი
და ამოგვიწმინდათ აქედან წასვლა...
თქვენისთანა ქალი თანს საშუალებას
იპოვებდა, რომ მშენებოდა და კე-
თილ მოზიდავდა ცხობიერ ვენციასში.
ცხლა, რაკი ვენციასში ხოლონა გა-
ტრეულვებოდი, ჩანსკირევილი, ცო-
ლა ძნელი დაბინაეება, მაგრამ ყო-
მელთვის ხომ არ იქნება ეს წყვე-
ლი ჰირი.

მე ძალიან ალღეგებოდი ციყვი და
არა ვტყვი-რა. უცხო ხალხთან ეცი-
ლობ ყველას ისე ვაწეწეო თავი, ვი-
თომ არაფრის დარდი და ზრუნვა არა
მაწუნებს-რაო. ვამბობდი, რომ რაკი გა-
დაწვევტიტე, აღარ დაგიშლი ჩემსა-სამე-

გაზეთის აზრით, ეს საგანი მე-
ცნიერებას გარტა გამოუკვლევიას და
დადეს უკვე გდაწვევტილია, რომ
ზეთის შემწეობით შეიძლება დიდ-
ძალი უბედურება აიკვლინოს კა-
ცობრიობამ ზღვაც მოგზაურთა-
ბის დროსაო.

ეს ახალი საშუალება ზღირთიბის
სამშენებლად ძალიან კარგად გამოიყე-
ნა აესტრალიაში, განაგრძობს იგივე გა-
ზეთი. აესტრალიის ნაგები, რომელიც
საგნად აქო დაიპირან წვალში გაჭირ-
ვული მიაგებოდა, ზეის შემწეობით
უწესლად დაიარება განაგრძებულ
ზღვაზე და ჰველიან დასადაზნავად და
ზღვაში ჩანსაშეშლად განაგრძებულ
ზღვადას და გვექმნაო. რამდენიმე მა-
გალით ყოვიდა კიდევ, რომ ამ გა-
რად დაუშინაო და სიგელიდს გაღარ-
ჩენიაო რამდენიმე ათი და ასო სული კა-
ცი განსხვავდში ჩავარდნილის გე-
მინაო.

გაზეთის მოჭეპეს ამ საგანზედ
ცნობანი და გამოკვლევიანი ერთის
სათრანგეთის ადმიტლისა და უთ-
ველსავე ეჭვს გათრედ ვაგრწმუნებს,
რომ ეს ამბავი ნამდვილი ამბავიაო.

საკვირველია, განა მეთხველია?
ბევრი რამ საკვირველება მოახდინ-
და მიყვინირებას და არც ასეთი სსა-
წყოფით-მოჭეპეება მისგან ვსაყ-
ვირველი და საარაყოფ მისადადი.
ასეთია ამ მეცნარამეტრ სასუნუნში
ყოფილად შემძლეულობა მიყვინი-
რებისა!

მიყვინირება ჰეჭობა ცეცხლისაგან
გადაწვასაც შეუძლებლს საქმედ
გახდის და კაცთა სანებლად ამ სა-
შინელს სტეტიონსაც ვაპუქებს
და პირს შეუტრავს. ჯერ-ჯერობათი
კეცხელი ბიგრს ზონის ვადაცხვებს
ანბრებულს ამავეს მოგვიანრობენ
რესული გაზეთები ცეცხლის გა-
ჩენის გამო ერთს ვიდაც ვაჭარ-
ზედ, რომელიც სირნილით მიჭ-
რიდის პოლიციამი, ფესზედ დაუ-
ყენებია პოლიციელი და უახდინა
თავის დაქვის დაწვა და ის სახ-
ლისავე, სსეა მისი დაქვის იყო.

— რა გნებაო ახლაო? ვეისხავს პო-
ლიციელს.
— მე არაფერი მნებავს, მაგრამ იქნე-
ბა შექნდ იცადყო, რა მიზეზით განდა
ცეცხლო.

თქი, მაგრამ გული ისე მეთანაღრე-
ბოდა, ისე მიყვინირდა...
პოლევსობა მართალი სიტყვა ყე-
ლვან კარგად იცხებრებს ადამიანი,
თუ გულით არ მოწადინებულდი, რა-
დგან ადამიანის ბედნიერება და უბე-
დურება თვით ადამიანზედ არის და-
მოკიდებულდი.

— მაშ თქვენის აზრით სინიორა
ელენე კარგა სხადის, რომ მასთან
აპირობს წასვლას? ჰეთხა სინიორა
ჩელესტას.

— მე ნება არა მაქვს არც ვაგვი-
ხი და არც დაღუშოლა ვისმე რამ,—
უპასუხა ვერდანი:— მსურს და იმედი-
ცა მაქვს, რომ სინიორინა ყოველ-
თვის მადლიერი იქნება თვის საქ-
ცილობა და მოკვლდებისა.

რასაკირევილი, ვერდანი ძალიან
ლომანად გამოსტევა თვისი აზრი, ხო-
ლო ადამიანი არასოდეს არ არის
ხოლომ მადლიერი: ჩემთვის ის უფრო
სასურველი იქნებოდა, რომ ვერდა-
ნის ვაგვიცხვებ. რაღა? მე თითონაც
არ ვტი.

ხუთშაბათი, 10 ივნისი

დიდად ვაგუშვითა ყველა ჩვენის
ქუჩის მტხარეგნი ერთმა ამბავმა. ეს
ამბავი ის იყო, რომ ჩვენს ახლო ქე-

— არა, ჩვენ არ ვიცით; ვე სახლი
ჩვენ უანში არ არისო, უახდინაო პო-
ლიციელს.
— იქნება ცეცხლიც წყარადა ვინმემ,
პოლიცის განხრანემ?
— არ ვიცით, იქნება ვერც არის.
— არ იციო? მე ვიცი, რომ ამ სახლს
ცეცხლი წყარადს და ვინც წყარადა, ისიც
ვცი.

— მაშ სიტყე, ვინ წყარადა.
გუჩარი განაოქმისა და სიტყე აქტი-
რულია:

— მე წყარადიო.
— მე რა განხრანა გქონდა?
— ის განხრანა გქონდა, რომ ჩემი
დქმინა დამწერაო...

— დაზღვეული გქონდაო, განა?
— ჩი. მე განა ვინა გტონიარა?
— მაშ რა განხრანა გქონდა, რომ
სწავლი დქმინა და იმდენი სახლს;
იქნება ვაგრი გქონდა მეზობლისა?

— არა, ვაგრი არა მქონიარა. მე ჩემს
თავის ვაგრი მქონდა, რომ იქნის
აღადაც ვაგაროდ დქმინა... ჩემი საქმე
ყუდად მიდიდა, ვაჭარმა არა მქონდა;
ვაგრი და წყარადი ცეცხლი: სხობიან
დაიწვას, ვიდრე ზარალი მაქონდაო, რომ?

— ახლა, ის აღარ იფიქრე, რომ ცე-
ცხლი იმდენი სახლსაც მოუკლავა?
— ყოველც მაწუნებს და ვეა შევალს.
სინილის მტყინავს და იმითვე ვაგნ-
დგ ჩემს ანაშაულს, იქნება ტანჯვა შე-
მამსუბუქებს-მეთქი.

ვოლიციას მეუბოზავს ეს უცნა-
ური იმედი და ვადაუბია სსახ-
მართლასათვის. ახლა ვამომიყე-
ვითი იმაზედ იტყება თურმე თავს:
გსტეკათ, ვეძებთ ამტკიცებენ, რომ
მე კაცი ვიყო და ჰყავთა-მეოველი
არ არისო, მაგრამ ვინ იცის, მარ-
თიდა მაგან წაყუდა ცეცხლი სახლს
სიგითიდა, თუ სიგითი ჰქონია, ვი-
თომ მე წაყუდიდა. ახა ეს არის თავ-
სასეთი გადასწვევტი სავანი იუ-
რისტიკისათვის. არც რომანისტი-
სათვის იქნება ეს ამბავი მოკვლე-
ლი ინტერესსა, მერე ისეთის რო-
მანისტიკისათვის, როგორცინც იყო
დალსტეკისა.

რუსეთი

— მშენებრი დაწესებულება შე-
მოულიათ პეტერბურგის ასოთ-ამწყო-
ბებს. შეუდღენიათ ამ რამდენსავე წლის

ჩაშო ერთის მენივის ცოლი ხოლოვით
განდა ავად გუშინ და დღეს ისე ძა-
ლიან არის თურმე შეწუბებული, რომ
ძნელია თუ სიკვდილს ვადარჩესო.
თუმცა ბევრს ეგვეწმინდა, მაგრამ არა
შეგნება, სამწუროლოში არ წაეღო;
ყველიან ვანშორდენ და მარტო და-
სტოვეს, რომ არავის ვადაცეცხლის ჰი-
როო. ყოველ დღე მოდის ხოლომე ამ ქე-
ლისი ქვარს და ცოლის ამბავს კითხე-
ლობს, იქნება ნაღლისაგანაც იყოს, ყო-
ველთვის დალეულია და ჰჭვირის და
ჰკიცხავს ხოლომე ქალაქის საბჭოსა და
ბატონის ექიმებს, ავადმყოფის ყმაწე-
ლები ქუჩაში თამაზობენ სხეებთან
ერთად. ფანჯრებიდან ხმა შემოდის,
თუ როგორ კამათობენ და ქოტიკა-
ნობაზე ჩვენის ქუჩის დღე-ღამეობა
თვითონვე ვაინხა თავის თავი ავად,
ესადა-ეს უკვირია... არა, ისადა-ისაო.
ბევრი მწუნალი უკვირია!— არა მწე-
ნალი არა, ვადა! კიტხელები. შევლას
უფლია! ერთი ერთმანერთზე ექვსი ჰიპ-
წული დალეულია! ექვსი ბრაილი არის,
გვიან მოვიდა და ვადამყოფს ნება არ
მისცა, რომ ვაგარდო ექვსმა... მშე-
ნეირი წამალია, კარგად ჰრეგებს მუ-
ცლის გერმანსა და ტკივილსა... ექი-
მმა, პირიქით, კალი დალიცინა,

წინად დაზმარებელი საამხანაგო ბან-
კი; ბანკში უკვე მოგარვილა რამდენ-
იმე ხელ-უხლებელი თანხა, რომლის
სარგებლობაც დაუწყებიათ ორი სტი-
პენდია. ერთი საბუღალე ხელოვნო-
ბის სკოლაში და მეორე ერთს პე-
ტერბურგის სკოლაში. ეს სტიპენდი-
ები დაღწინებით იმათ შვილებს, ვინც
ან უფინა ყოვიდა, ანუ ვხლა არის
ბანკის წყარად, და თუ მათ შორის
არავენ მოაოგება სტიპენდიის მო-
სურენ, მაშინ დაღწინება რომლისავე
ასოთ-ამწყობლის, ლიტერატურის მუ-
შის, ანუ ასოების ჩამომსხმელის შვი-
ლა, თუ ვინდ ცხენი ბანკის წყარად
ჩრისტულიც არ იყვენ?

— ბანკოკრებს წარუდგენია ფი-
ნანსთა მინისტრისათვის პროექტი არ-
ვის ვასყიდის შესახებ. ამ პროექტის
ავტორის აზრით, არვის ვასყიდის
ნება მარტო მთავრობას უნდა ჰქონ-
დეს. მოკლე ხანში ეს პროექტი კერ-
ძო კომისიისაგან იქნება განხილული.

— პეტერბურგის საქალაქო საბჭოს
დაზამში ამ ყმად იმართება გამო-
ჩენილ საზოგადო მოღვაწე კაცთა
ძებლების გამოვება.

— რაკი ქალაქი ტუვანოვო და
როსტოვო თვისი მართი ღონის სა-
ხელო ოლქის ნაწილად ჩიირიცა,
გმირელებთ აეკრძალათ ამ ადგილებ-
ში ცხოვრება. ყველა ვბრადი ვაჭარ-
მთავრობამ დაღწინა დრო თავიანი
ეჭვირის დასამთიერებლად და ვადა-
სახლებლად.

— ბანა სიმონოვა ამას წინად
გამოიგონა ისეთი წამალი, რომელიც
ხეს რომ დაასხა, აღარ დაღებდა ეს ხე,
რაო უნდა სინტეში ჩაეჭრეს. ამ
წამლის თვისების გამოსცდელად 1880
წ. პეტერბურგის მახლობლად ერთს
ძიელ ნესტანს ადგოში დაღწინაზე
ამდენიმე ხის ნაჭერი, რომელიც ამ
წამლით ადრევე ვაუცხვითათა. ამ დღე-
ში, ცხე იგი შვიდის წლის შემდეგ,
ხის ნაჭერი ამოულიათ და სრულიად
არა ყოფილა ვაუცხვებულად.

— ზოგერთა მოსკოვის მეფობრიკე-
ებს, რომელნიც ჩიეთელობასა და მიტ-
კლეულობასა ჰქონენ, ვანუზახავთ
ვაჭარობის დაწყობა ოსმალეთში და
ბალესტინაში, სხვათა შორის მოსკო-

სკელი კალი, შვიის ვერისა. ამას
განდა სიტყე, რომ პოლიკაში ვამო-
ვანდადებ და ყველას ვუღებოდა დღე-
თე... ყმაწილები ვანაშორა ავად-
მყოფ შიმოხელსაო...

აქამდ სინიორა ჩელესტა არა ში-
ზოდა, ვულ-მავრად იყო, მაგრამ
დღეს ისე ალღეგებული, რომ ყალიბ
მათ ვევერდელ მოქცევა და ვლეგების
გამო ვერ გაუსწორებია. მეტად სახა-
ცილო ამავე მოხდა ჩელესტასა და
ვაიტიანს შორის. ჩელესტას უნდოდა
ოთახებში ჰავრი ვაგწმინდა ხოლოვით
გამოიხობოთ და ვფრისის სიტყევე
უნდა მიგნ-მოეცხა; მივიდა შუშა
ხელში ვაიტიანის ოთახთან და დაუ-
რაკეთა.

— ვინ არის მანდა? დაღირალია
ვაიტიანმა.

— მე ვახლავართ, მე... ნება მო-
მეითი შემოვიღე.

— რად უნდა შემოხვიდეო? რა
გნებათ?
— საქმე მაქვს... კარები ვამიღეთ
და გეტყვით.
— კარებს არ ვაგვლედი, ვერ მი-
ხარით.
— მე მინდოდა ოთახში ჰავრი ვა-
მესუთავებინა, ვფრისის...

ვის მეფობრიკეს. მოროზოც უკვე გაუ-
გზავნია სტამბოლში და სხვა ოსმა-
ლითის ქალაქებში თავისი საკუთარი
ავტორი, რომელმაც უნდა განხილვოს
და ამიარჩიოს სასუკეთისა ვაღილები
საეჭვო კანტორების დასასრულებლად.

— პეტერბურგში ორს მეველოსი-
ბედეს და ერთს ცენოსანს პირიბა
შეუტრავით, რომ ერთად პეტერბურგ-
დამ ქ. ნარკუში წაიღეთ და დაეჭრე-
ნდეთო. მეველოსიანდენი დანაძლე-
ბულია, რომ ჩვენ რამდენსავე საათით
ცხენოსანზე აღრე მივალ დანიშ-
ნულს ადგოლასაო.

უცხოეთი

ბოლშარია. დაეს ვეკლას ვურ-
დალბა ისე ბოლგარიაში მიამიქია. და
სხვა კრება ვაგნარებათა მუშაობს. ვა-
სეთიბი ამბავს, რომ კრება ბოლგა-
რია დამოუკიდებლად და სრულიად თავი-
სოფელ სსახელმწიფოდ ვამოხედალა. ვრე-
ხამ მთავრად ამოარჩია პრინცი ვაგუ-
რეისა, რომელმაც თანხიბა ვამოხედა-
და. თანხიბა არ ვამოხედალბა ვერ
ჭკერავს ვრისტა, რომელიც ითავება
კოპურების ვაგრეობის ვოფოსდა. ამ-
ბავს, რომ ოსმალეთს მადან ექვინა
და შეშოთდა, რომ ბოლგარია დამო-
კიდებლად სასულეწიფოდ ვამოხედალა ვე-
პამოა. საქარას სტრანოვს, ვრეხის
თავმჯდომარეს ამასაგას ვოქამს: პერ-
დინის სულ-შეგროვობის დაწვევას ვე-
რდავება არ უნდა მიუკეთიოთ, რადგან
ეგ სულ-შეგროვობა დიდი ხანა დაღვეუ-
დაა. ახლა საქმე იმაზეა მიმდგარი,
დასთანსხვებთან თუ არა დანის სასუ-
ლეწიფოთია, რომ მანდამ კოპურისამ
იმთავროს ბოლგარიაში. აესტრო-გენერა,
იტალია, ინგლისი და ოსმალეთი შეი-
ძლება დასთანსხვებთან. ოსმალეთის
შეხვედის სასულეწიფოდ ვამოხედალა
შუშა, ცხე იგი შვიდის წლის შემდეგ,
ხის ნაჭერი ამოულიათ და სრულიად
არა ყოფილა ვაუცხვებულად.

ბოლკოვინა აღარ დასრულდინა
სიტყე.
— დიკარე აქედან! ქირი ვინდა
შემომიგება ოთახში? უახიხლად მიე-
ლი ხსელი სიტყე.
— ბანო ბოლკოვინკო, ვანებაზედ
მოდიო... აქვე ჩვენს ახლო ხოლოვით
ვადაწვივა ვეწე...
— ხოლოვით რომელი ხოლოვარა?
რას მივე-მოვღებოთ! ვერ ერთი ხო-
ლოვარ არ არის და თუ არის, მით
უფრო უტეხთო.
— ბანო ბოლკოვინკო... მოწყე-
ლება მოიღეთ...
სინიორა ჩელესტას კარებს კოპაკი
უნდოდა ვამოეტირილებინა; პოლ-
კოვინკო ვინგზედ წამოვარდა და ღრია-
ლი დაიწყო:
— დიკარე აქედან მანამ თ-
ვი მოელი ვაქვს, ეშმაკ ვატაროს!
გესმის, დიკარე ვეთქი! თორემ ამ
დამბავს უტყურებ?
— ეღვის მოზოგელა დელო! შევ-
ყვარა სინიორა ჩელესტამ, შიშილი
ვეწილის სიმევიით სასუე შუშა ვა-
ვარდა ხელიდან და ვატყდა; თითონ
ჩელესტაკი ჩემს ოთახში შემოვარდა
გულ-ვაგნებულად...

რანანი

(შეგდგი იქნება)

